

С Т А Н О В И Щ Е

от Миглена Ценова,

доц. д-р в Институт за изследване на изкуствата, Българска академия на науките,

във връзка с конкурс, обявен в Държавен вестник, № 41, 20.05.2025 г., за академичната длъжност „доцент“ по научна специалност „Музикознание и музикално изкуство“ („Съвременна българска музикална култура и фестивални практики“), област на висше образование „8. Изкуства“, професионално направление „8.3. Музикално и танцово изкуство“, за нуждите на изследователска група „Музикална култура и информация“ при сектор „Музика“ на Институт за изследване на изкуствата, Българска академия на науките;

единствен кандидат: гл. ас. д-р Диана Данова-Дамянова

Диана Данова изучава специалност „Цигулка“ в Средно музикално училище „Христина Морфова“ – Стара Загора (1978 – 1983). Възпитаник е на Българска държавна консерватория (в наши дни – Национална музикална академия) „Проф. Панчо Владигеров“ – София (1983 – 1988), където придобива образователно-квалификационна степен „Магистър“ по специалност „Музикознание“ – „История на музиката“. Разработва докторантура в Институт за изкуствознание (днес Институт за изследване на изкуствата), БАН (2004 – 2006), като след успешна защита ѝ е присъдена образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Музикознание и музикално изкуство“ (2008). През годините Диана Данова-Дамянова осъществява педагогическа музикална дейност в редица

образователни институции: 156 ОУ „Васил Левски” – София (1988 – 1990), 144 СОУ „Народни Будители” – София (1990 – 1991), Детска музикална школа при Централен военен клуб – София (1990 – 1994), ССВМУ „Маестро Георги Атанасов” – София (1993 – 2002), НМУ „Любомир Пипков” – София (2003 – 2004), УЦПВО при Национална гвардейска част (2004 – 2017) и СУ „Св. Климент Охридски” – ФНПП (2010–2011). Автор е на публикации и е сътрудник на специализираното издание „Музика Viva“ (2002 – 2003).

Изследователската дейност на Диана Данова-Дамянова е свързана с работата ѝ в Институт за изкуствознание (2007 – 2010), впоследствие Институт за изследване на изкуствата (от 2010 г. до момента) при БАН. Последователно работи като музиколог (2007 – 2011) и ръководител (2009 – 2011) в звено „Научна документация“, главен асистент в Национален научен център за опазване на културно наследство (2011 – 2016) и главен асистент в сектор „Музика“ (2016 г. до момента). Диана Данова-Дамянова е автор на монографията „Musica Nova в българската музикална култура“ (София: Институт за изкуствознание, 2009), на научни статии и студии, публикувани в сп. „Българско музикознание”, сп. „Български фолклор“, в сборници от научни конференции, между които „Изкуствоведски четения“, „60 години изкуствознание в БАН“, „Академични пролетни четения“ и др. Данова-Дамянова пише и рецензии за книги и учебници, както и рецензии и други авторски текстове, публикувани в „Музикални хоризонти”, „Музика Viva“, „Платформа за изкуства“ и др. Представя доклади на научни конференции, разработва колективни и индивидуални научни проекти.

В настоящия конкурс Диана Данова-Дамянова участва с хабилитационен труд – публикувана монография в съответната научна област: „Софийски музикални седмици“. Студии върху историята и настоящето на

фестивала“ (София: Институт за изследване на изкуствата – БАН, 2024). Предлаганият хабилитационен труд е първо монографично изследване, посветено на значим форум за българската култура – Международен фестивал (МФ) „Софийски музикални седмици“, който в годината на публикуване на монографията (2024) отбелязва своето петдесет и пето (55) поредно ежегодное издание. В книгата се тълкуват всички издания на форума – от 1970 до 2023 г. включително. Научният труд е в общ обем от 320 с. Обхваща „Встъпителни думи“ (с. 11 – 14): четири раздела с подраздели: „I. „Софийски музикални седмици” – формиране и трансформиране на фестивалния модел. организационна структура“ (с. 15 – 69), „II. Моделът на международния фестивал „Софийски музикални седмици“ (с. 70 – 114), „III. Международната представителност на „Софийски музикални седмици“ (с. 115 – 143), „IV. Някои премиерни изпълнения на произведения от български композитори на международния фестивал „Софийски музикални седмици“ (с. 144 – 180); литература (с. 181 – 199); осем (8) приложения (с. 200 – 251); описание на илюстративните материали (с. 252 – 267), резюме на английски език (с. 268 – 270) и илюстративни материали (с. 271 – 319). Потвърждавайки приносите на монографията, посочени от гл. ас. д-р Диана Данова-Дамянова, и присъединявайки се към цялостната положителна оценка на това изследване сред музикологичната общност, бих извела още няколко приносни момента, които намирам за особено стойностни. Опитът и майсторството на гл. ас. Данова-Дамянова от дългогодишната ѝ работа с архивни фондове и документални масиви, голяма част от които се въвеждат и тълкуват за първи път в българското музикознание, са сред най-големите приноси на хабилитационния труд. На основата на компетентностите на гл. ас. Данова-Дамянова за обработване – структуриране, описване, анализ и пр. на запазени документи, тя успява да предложи изчерпателен и логически организиран

цялостен поглед за развитието на МФ „Софийски музикални седмици“ през годините (от 1970 до 2023 г. включително). В работата си с протоколи, стенограми, запазени афиши, програми, и други архивни документи, публикации в печата, музикологични и др. изследвания, изследователката постига резултати в няколко направления. Тя успява да изведе „концептуални модели“ при създаването на програмите за различните издания на форума. Съотнася и оценява приноса на различните директори на фестивала. Осмисля мястото на „Софийски музикални седмици“ в контекста на други международни форуми, организирани у нас и по света. Проследява световни премиери на произведения от български автори и премиерни изпълнения за България на творби от чуждестранни автори. Ценни са и обобщенията ѝ върху отзвук на събития от форума сред българската критика. На основата на запазени документи изследователката осмисля промени в статута на „Софийски музикални седмици“ и дори промени при неговото финансиране, като изследва по какъв начин такива обстоятелства повлияват върху облика на форума през определени години (например 90-те г. на XX век). Както беше споменато, достиженията на гл. ас. д-р Данова-Дамянова се оценяват високо в музикологичната общност. На заседание на секция „Музиколози“ при Съюз на българските композитори, проведено на 16 май 2025 г., гл. ас. д-р Данова-Дамянова е удостоена със Специална награда „Книга на годината 2025“ (за издания от 2024 г.) – най-високото отличие за научна монография, връчено през 2025 г. именно за книгата „Софийски музикални седмици“. Студии върху историята и настоящето на фестивала“

По настоящия конкурс Данова-Дамянова представя допълнително девет (9) научни публикации. Сред тях три (3) студии и една (1) статия са публикувани в сп. „Българско музикознание“ (изброени в обратна хронология):

„Някои премиерни изпълнения на произведения от български композитори на Международния фестивал „Софийски музикални седмици“ (2023, № 3, с. 59–90; реферирана в ERIH Plus); „Съвременна музика в програмата на Международния фестивал „Софийски музикални седмици“ от средата на 80-те до средата на 90-те години на XX век. Репертоарни акценти“ (2020, № 4, с. 78–106; реферирана в ERIH Plus); „Кратки музикални форми в програмите на Международния фестивал за съвременна клавирна музика ppIANISSIMO [Текст, представен преди това в рамките на научен семинар „Музикално-културни практики“ в Институт за изследване на изкуствата, БАН]“ (2016, № 1, с. 102–107). Сред останалите публикации от Диана Данова-Дамянова са общо пет (5) доклада, три (3) от тях, публикувани в сборници от международната научна конференция „Изкуствоведски четения“: „Петър Ступел – фестивалният директор“ (В: Изкуствоведски четения 2021. Персоналия, 2022, т. 2, с. 614 – 620; индексирана в Web of Science); „Софийски музикални седмици”: завръщания” (В: Изкуствоведски четения 2020. Пътешествия, 2021, т. 2, с. 482 – 488; индексирана в Web of Science); „Софийски музикални седмици” – европейски български фестивал“ (В: Изкуствоведски четения 2018. Изкуството в Европа: модели и идентичности, 2019, т. 2, с. 512 – 522; индексирана в Web of Science). Другите два (2) доклада са публикувани в сборници от конференцията „Академични пролетни четения“: „Музиката и младежта“ в най-стария столичен международен фестивал“ (2021, с. 229 – 239); „Георги Тутев и Дружеството за нова музика в България“ (2015, с. 159 – 170). В избраните научни студии и статии гл. ас. Данова-Дамянова проучва премиерни изпълнения на произведения от български композитори, репертоарни стратегии при включването на съвременна музика в програмите на МФ „Софийски музикални седмици“ и други изследователски проблеми. Общо пет (5) от избраните публикации са

реферирани или индексирани в световни бази с научна информация: две (2) от студиите – в ERIN Plus, три (3) от статиите – Web od Science.

В допълнение, кандидатът участва в дванайсет (12) научни форума, организирани от Института за изследване на изкуствата, БАН, НМА „Проф. Панчо Владигеров“, Българска академия на науките, Съюз на българските композитори и др.

Приложеният списък с цитирания обхваща общо единайсет (11) открити до момента цитирания, от тях девет (9) на авторската ѝ монография: „Musica Nova в българската музикална култура“ (София: Институт за изкуствознание, 2009), едно (1) цитиране на най-новата ѝ монография: „Софийски музикални седмици“. Студии върху историята и настоящето на фестивала“ (София: Институт за изследване на изкуствата – БАН, 2024“ и едно (1) цитиране на нейна студия, публикувана в сп. „Българско музикознание“: „Международният фестивал за съвременна музика Musica Nova – Sofia и неговото послание (2007, № 2, с. 103 – 145). От приложения списък с цитирания е видно, че научните изследвания на Диана Данова се ценят от български учени и педагози, сред които: проф. д.н. Елисавета Вълчинова-Чендова, проф. д.н. Стефан Хърков, проф. д.н. Милена Божикова, проф. д-р Ингеборг Братоева, проф. д-р Георгита Бояджиева-Николова, доц. д-р Росица Бечева, доц. д-р Миглена Ценова и др.

От представените научни публикации, списъци с доклади от конференции и цитирания е видно, че гл. ас. Данова-Дамянова притежава задълбочени познания и целенасочено провеждани дългогодишни научни изследвания в полето на съвременната музикална култура и фестивалните практики, които обогатяват българското музикознание и допринасят за изследвания на други изследователи и педагози. В заключение, на основата на

успешното изпълнение на законовите изисквания и на достиженията в музикологичните изследвания, убедено предлагам на членовете на уважаемото научно жури гл. ас. д-р Диана Данова-Дамянова да бъде избрана на академичната длъжност „доцент“.

17 октомври 2025 г.

доц. д-р Миглена Ценова